

LACĂRA ROSIE

Organ al comitetelor orașenești și raional P.M.R. Arad și al sfaturilor populare orașenești și raional

Arad, anul XV Nr. 4205

4 pagini 20 bani

Duminică, 16 februarie 1953.

25 de ani de la eroicele lupte ale cefeștiștilor

Ierctm eroilor cefeștiști n-a fost zadarnică

Intregul nostru popor sărbătorește azi Ziua cefeștiștilor, detașament combativ, hărnice și de nădejde al clasei noastre muncitoare. Cu mândrie și emoție evocăm cu această ocazie evenimentele din februarie 1933, cind cefeștiștii și petrolștiștii au stat în fruntea luptei clasei muncitoare pentru pînă, pace și libertate, împotriva înrobirii economice a țării, împotriva transformării României într-un cap de război antisovietic.

Prin amploarea și caracterul lor combativ, prin înaltul nivel de organizare și claritate a felurilor, luptele cefeștiștilor și petrolștiștilor, organizate și conduse de Partidul Comunist Român, constituie o pagină glorioasă în istoria poporului român, una din cele mai însemnate bătălii ale proletariatului român împotriva exploatareii.

Cu toate că greva de la Grivița din 15-16 februarie 1933 a fost reprimată sîngeros din ordinul guvernului burghez-moșteresc, cu toată teroarea dezlănțită împotriva mișcării muncitorești, măsurile de desființare a organizațiilor sindicale și înscenarea judiciară împotriva conducătorilor grevelor, luptele cefeștiștilor și petrolștiștilor au constituit o manifestare hotărîtă a forței clasei muncitoare împotriva fascismului, lovind în politica de fascizare a țării și de înfocare a ei față de imperialism. Partidul și-a întărit legătura cu masele, întărindu-se el însuși prin intrarea în rândurile sale a elementelor celor mai combative, mai revoluționare, călitate în focul acestor lupte.

Luptele cefeștiștilor din februarie au avut o mare însemnătate și pe plan internațional: ele au fost prima acțiune împotriva fascismului, — care acaparase pe atunci puterea politică în Germania — în multe țări din Europa, reacțiunea a dezlănțuit un puternic atac împotriva libertăților democratice, — fiind un exemplu însușitor în lupta antifascistă.

Au trecut 25 de ani de la luptele din februarie ale cefeștiștilor și petrolștiștilor. Acum, după un sfert de veac, noi vedem mai clar decît oricînd că singele eroilor de la Grivița n-a curs în zadar. Sub conducerea încercată a partidului, poporul nostru muncitor a cucerit puterea politică, a devenit adevăratul stăpîn în țară. Țara noastră a devenit liberă și independentă, membră a mișcării lagăr al păcii și socialismului, în frunte cu Uniunea Sovietică. În timp ce cu 25 de ani în urmă, țara noastră se afla într-o situație economică foarte grea, astăzi R. P. Romîna este o țară cu o economie puternică și înfloritoare, cu largi perspective de dezvoltare.

În lupta pentru construirea so-

(Continuare în pag. 3)

CONȘTIENȚI DE SARCINILE NOASTRE

Poporul muncitor aniversază azi 25 de ani de la eroicele lupte ale muncitorilor cefeștiști de la Grivița. Cefeștiștii n-au uitat și nu vor uita niciodată vremurile de cruntă exploatare, asuprire, șomaj și pedepse de pe timpurile de tristă amintire ale burgheziei.

Față de grija pe care o poartă partidul și guvernul nostru pentru o viață tot mai bună, mai fericită, muncitorii cefeștiști înalță tot mai sus steagul întrecerii socialiste pentru îmbunătățirea și dezvoltarea transporturilor feroviare. Ei sînt conștienți că organizînd bine transporturile pe calea ferată și la timp, aduc o însemnată contribuție la industrializarea socialistă a țării, la îndeplinirea mărețelor sarcini ale celui de-al doilea plan cincinal, la ridicarea nivelului de viață al celor ce muncesc.

Prin grija partidului și guvernului, numai la Complexul CFR Arad s-au acordat credite și construit 30 locuințe individuale și 4 blocuri

Nici o defecțiune neobservată

Muncind cu atenție și spirit de răspundere, utemistul Gheorghe Cora, lăcătuș la Revizia de vagoane a contribuit la descoperirea și înlăturarea unor deficiențe la vagoane, care ar fi putut avea urmări neplăcute în exploatare. În munca sa de fiecare zi, el aplică metodele sovietice înaintate Sologubenco și Galakin.

Întă-l în clișeu nostru pe tov. Cora revizuină vagonul. Nici o defecțiune, oricît de mică nu va rămîne neobservată.

muncitorești cu 27 apartamente. Printre cei care și-au construit locuințe noi sau sînt în curs de terminare se numără mecanicii Emil Dobre, Sanislav Iacob, Gheorghe Șerbănescu, montatorul Petru Cîmpeanu, acearul Petru Mihui și alții.

În cadrul complexului CFR Arad există un club, o bibliotecă dotată cu 10.000 volume, peste 130 tovarăși participă în formațiile artistice. An de an crește numărul cefeștiștilor care împreună cu familiile lor își petrec concediile de odihnă în cele mai frumoase stațiuni balneo-climaterice. Numai polițienii CFR a îndrumat în cursul anului 1957, 470 muncitori, 50 funcționari, 71 membri de familie, 24 pensionari, 38 copii în stațiuni climaterice. Din partea Complexului CFR Arad au fost trimiși în stațiuni circa 225 tovarăși.

Datorită meritelor deosebite și realizărilor obținute prin muncă, astăzi peste 80 de muncitori cefe-

MIHAI TEODORESCU,

secretar al comitetului de partid al nodului de cale ferată Arad

(Continuarea în pag. 3-a)

Rezultatele schimbului de onoare

Cu mult entuziasm au muncit membrii brigăzii utemiste condusă de tov. Gheorghe Șoica din secția n° 1-V-a turnătorie a Atelierei CFR în ziua schimbului de onoare închinat sărbătorii cefeștiștilor.

ÎN CLIȘEU: Se toarnă o nouă șarjă, toți membrii brigăzii sînt la posturile lor.

PRIMEJDIA A TRECUT

— Poștim autorizația și dăm bătăie — s-a adresat împiegatul mecanicului Constantin Dumitrașcu.

Personalul 2.002 a pornit din stația Brănișca îndreptîndu-se spre Mintia. După ce a auzit clopotul de cărbuni în focarul cazanului, jochistul și-a luat locul la fereastra din stînga a locomotivei, așintîndu-și privirea în lungul drumului de fier. Trenul care luase viteză alerga cu 45 km pe oră.

Parcă a fost ieri cînd Constantin Dumitrașcu era lăcădu și ieșea la liniile de cale ferată să privească cum trece trenul și să facă cu mîna mecanicului de locomotivă, și căldătorilor: stătea apoi acolo, pe marginea liniei, pînă ce trenul se pierdea în zare. De atunci însă cu trece trenul și să facă cu mîna mecanicului de locomotivă, și căldătorilor: stătea apoi acolo, pe marginea liniei, pînă ce trenul se pierdea în zare.

— Ce-i Dumitru, e ceva pe tine? — l-a întrebat mecanicul pe jochist după ce și-a aruncat o privire asupra aparatelor.

Dar jochistul nu l-a auzit, ci s-a aplecat și mai mult pe fereastra de pară ar și vrut să iasă cu tot corpul afară. Din cauza curbei nu se vedea decît cu greu înainte.

— Tovarășe mecanic se vede un jum negru înainte. Ce dracu, doar n-o fi tren!

Mecanicul s-a repezit și el la geam, scurînd cu încordare orizontul. Pentru un moment nici unul nici altul nu știa ce să creadă. După cîteva clipe totul era însă clar. Un tren lung, ca un balaur uriaș se apropie cu viteză de personal.

Tren e, Dumitru! Păcura, închide păcural!

Mecanicul s-a repezit și el la robinetul de oprire pe care l-a manipulat fulgerător în poziția a șasea. În duzeci de secunde trenul personal a fost oprit brusc. Neștiind ce să creadă, căldătorii au năvălit pe la uși, pe la fereștre. Locomotiva dădea continuu semnale de „opriți trenul”. Întreaga vale suna sîmîstru, a groază.

Auzind semnalul de clopot, șeful haltei Vejei abia a avut timp să pună mîna pe stegulețul galben și apoi să se repadă afară să oprească trenul care era la numai zece metri de haltă. Încă cîteva secunde întîrziere și totul ar fi fost zadarnic, nu s-ar fi putut face nimic.

Observînd semnalele, mecanicul mărșarului 2.813 a sîrnat trenul la 400 metri de trenul personal. Groaznicul accident fusese evitat. Primejdia trecuse. La comunicarea primită, trenul personal a fost împins înapoi în stația Brănișca. După mai multe minute a sosit și mărșarul în stație. Nici unul din mecanici nu erau vinovați. Vinovat era însă împiegatul care nu ar fi trebuit să dea drumul trenului personal pînă la sosirea și gărarea mărșarului în stație.

Numai atenția și vigilența în serviciu de care au dat dovadă mecanicul comunist Constantin Dumitrașcu și jochistul utemist Dumitru Brașoveanu au scăpat trenurile de o mare primejdie. Ei au salvat sute de vieți omenești.

Candidații F. D. S.

În mijlocul alegătorilor

Ne mîndrim cu înfăptuirile din ultimii ani

Într-una din zilele acestei săptămîni în localul Școlii elementare nr. 18 din cartierul Grădiște s-au adunat peste 100 de alegători. Printre ei puteau fi văzuți muncitori cefeștiști, pensionari, gospodine etc. cu toții locuitori ai străzilor Petru Rareș, Trenului și Rozelor aparținătoare circumscripțiilor electorale orașenești nr. 163 și 169. Cu toții au venit să stea la sfat cu candidații lor, Iosif Kraveț, maistrul la fabrica „Iosif Rangheț” și tov. Teodor Dehelean.

—O—

Și-a cîștigat încrederea muncitorilor

Pentru munca sa plină de abnegație depusă pe tărîm obștesc tov. Ștefan Andrei a fost propus candidat al F.D.P. în circumscripția electorală orașenească nr. 74.

În discuțiile purtate, alți alegători cit și candidații au scos în evidență mărețele înfăptuiri petrecute în ultimii doi ani în cartierul lor.

Între altele, spunea tov. Kraveț, asfaltarea străzii Petru Rareș, a străzii Kutuzov, prelungirea unor conducte de apă, construirea băii populare, deschiderea unei alimentații în strada Rozelor și altele sînt numai cîteva din înfăptuirile ultimilor ani. Dar străzile complet noi care apar, nu sînt înfăptuirile ultimilor ani? Desigur că da. Și noi cu toții ne mîndrim cu ele.

Cu toții care au luat cuvîntul printre care Alexandru Raț, Ion Pop, Morar Crișan și alții au relevat aceste realizări și s-au angajat ca și de aci înainte împreună cu deputații lor să rezolve și restul de probleme gospodărești ce le-au mai rămas ca repararea unor drumuri, construirea unei întîni și altele.

Numărul mare de participanți la discuții și modul în care au fost abordate problemele au scos la iveală însușirea de care sînt pătrunse masele de cetățeni pentru rezolvarea lucrărilor de folos obștesc.

Lucrările Conferinței regionale U. T. M.

În sala Casei de cultură a străzii denților din Timișoara au început lucrările Conferinței regionale U.T.M. La conferință iau parte delegații aleși în conferințele raionale și orașenești din întreaga regiune, precum și invitați.

Din prezidiul ales pentru conducerea lucrărilor fac parte tovarășii Martin Isac, prim-secretar al Comitetului regional de partid Timișoara, Grigore Săbău, membru al biroului Comitetului regional de partid; Teodor Deacu, secretar al Comitetului regional U.T.M. Nicolae Voicu, oțelar la Reșița, Mircea Șușan, miner de la Anina și alții. Președintele al prezidiului a fost ales tov. Ioan Iliescu, secretar al C. C. al U.T.M., președintele Asociației studenților din R.P.R.

Pe adresa conferinței au sosit numeroase telegrame de salut din partea organizațiilor U.T.M. a tinerilor din regiune, prin care ei raportează succesele obținute și se angajează să lupte cu și mai mult elan pentru a da viață hotărîrilor partidului și guvernului.

Ordinea de zi a cuprins: darea de seamă a Comitetului regional U.T.M.; prezentarea raportului comisiei de revizie; alegerea noului comitet și a comisiei de revizie.

Pe marginea dării de seamă și a raportului comisiei de revizie, un mare număr de tineri s-au inseris la discuții.

Lucrările conferinței continuă și în cursul zilei de astăzi.

In comuna Frumușeni

Zilele trecute, în comuna Frumușeni au avut loc întîlniri între candidații Frontului Democrației Populare și alegătorii.

În sala festivă a căminului cultural a avut loc întîlnirea dintre candidații circumscripțiilor electorale raionale nr. 41, Ecaterina Goran și alegătorii din această circumscripție.

Adunarea a fost deschisă de Gheorghe Nan, președintele Sfatului popular comunal care a făcut o scurtă caracterizare a candidaților. Apoi a luat cuvîntul tov. Ecaterina Goran. Ea a subliniat realizările obținute în anii puterii populare pe plan național și local.

Au luat parte la discuții numeroși cetățeni printre care Ștefan Selman, Gheorghe Ciur și alții, care au arătat sprijinul pe care doresc să-l

primească din partea candidaților pentru completa electrificare a comunei, repararea drumurilor comunale etc.

S-au mai ținut întîlniri între candidații și alegătorii în circumscripțiile electorale comunale nr. 3 — candidatul Traian Mihaș, nr. 15 — candidatul Sabin Mariș, nr. 4 — candidatul Vendel Schavilier și în alte circumscripții. Cetățenii care au luat parte la aceste întîlniri au ridicat diferite probleme legate de buna gospodărire a comunei, angajîndu-se să sprijine în viitor pe deputații în toate acțiunile de folos obștesc ca: desfundarea și curățirea șanțurilor, repararea podurilor și ale drumurilor, precum și repararea căminului cultural.

T. GEORGESCU, coresp.

Cifre grătore

În cursul anului 1957, lucrătorii cooperativei „Arlex” au dat spre vânzare cetățenilor peste 434.000 bucăți diferite confecții ca: rochiile pentru femei, costume

bărbătești, balonzeide, raglanc, cămăși, taioraro etc. Din cele peste 434.000 bucăți confecții făcute în anul 1957 un număr de 356.364 bucăți s-au făcut în serie,

la sfîrșitul reprezentărilor menzile făcute de cetățenii. Aceste cifre ilustrează creșterea nivelului de trai al celor ce muncesc.

În cinstea zilei de 8 Martie

Pentru ziua de 8 Martie, femeile din cadrul colectivului obștesc al Biroului de turism și

excursii din Arad pregătesc un program artistic. În cadrul acestor serate a turiștilor se va

organiza și o tombolă din lucrurile confecționate de femei.

Semințe pentru producătorii agricoli

În orașul nostru se află întreprinderea pentru producerea și valorificarea semințelor (Agrosem). Prin această întreprindere se pune la dispoziția producătorilor agricoli tot felul de semințe de legume, zar-

zavaturi, flori și furajiere. În cadrul repartițiilor centrale, întreprinderea asigură semințele de cereale ca: porumb, orz, grâu precum și floarea-soarelui. Această întreprindere are două magazine de

desfacere. De la începutul sezonului (1 februarie a. c.) și pînă acum prin aceste magazine s-au vîndut 30 kg semințe de ardei, 70 kg de roșii, 5 kg vinete, 10.500 kg mazăre, 6 kg conopidă etc.

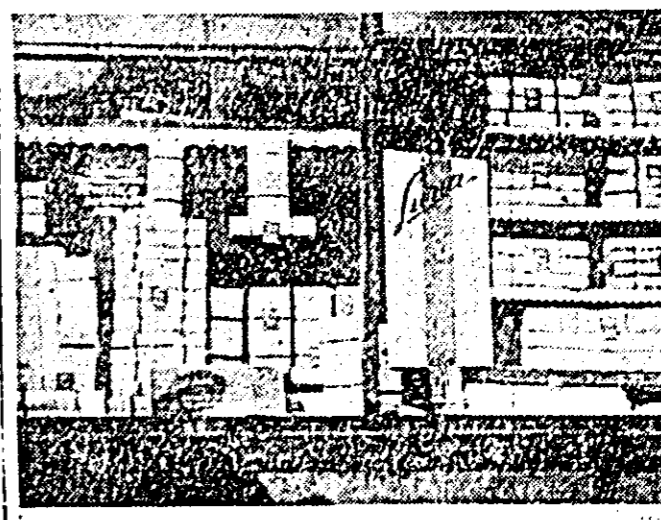
Vești de la O.C. „Aprozar”

Unitățile O.C. „Aprozar” din orașul nostru sînt bine aprovizionate cu legume, zarzavaturi, conserve etc. În

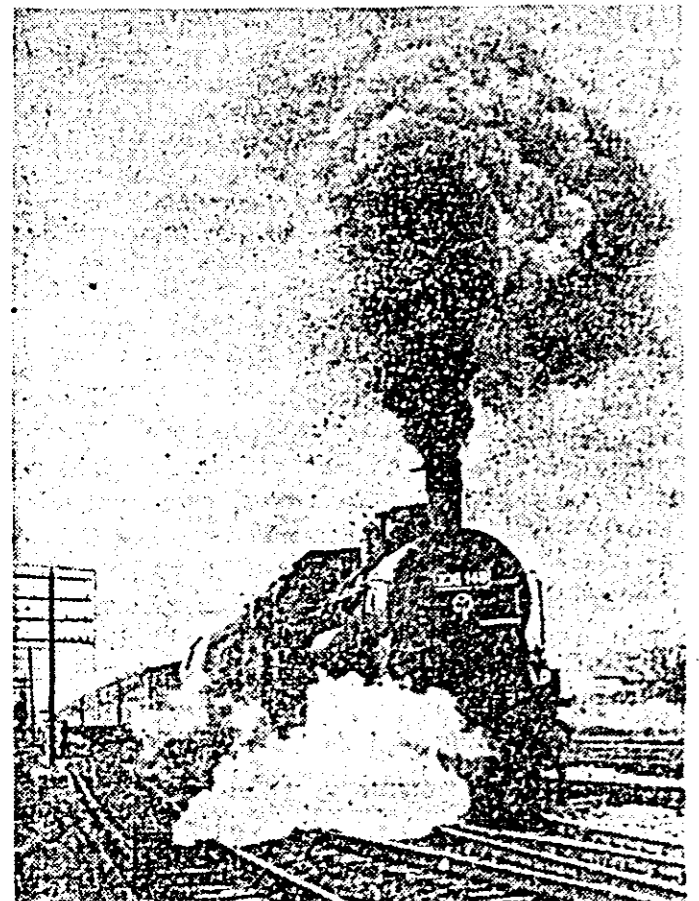
ultima perioadă de timp cele 32 de puncte de desfacere au primit aproape 30 tone de legume și zarzavaturi,

20 tone de fructe și 6 vagoane de compoturi, gemuri, roșii în bulion și altele.

Mari cantități de produse în magazine

Fabricile textile din țara noastră și-au sporit considerabil producția. Zilnic la magazinele O.C. „Produse Industriale” sînt însemnate cantități de mărfuri care stau la dispoziția cumpărătorilor. Clișeul de față ilustrează acest lucru. El reprezintă vitrina magazinului „Universal” din orașul Arad, unde sînt expuse diferite fineturi, șifon, damasc, pîchet etc.

PAGINA CULTURALĂ

UN TINAR POET ARĂDEAN

Trăgându-și seva din peisajul satelor arădene, și crescut lângă inima orașului de pe Mureș, Rusalin Mureșan s-a remanțat încă de la primele versuri ca un talent real cu mari perspective de realizare în față.

Dotat cu simțul muzical al versului și cu darul unui limbaj metaforic deosebit, tinărul poet a început încă din 1955 cu o culegere de 120 pagini intitulată „Coboară munții”.

Discursiv și tributator unor modele vechi și prea cunoscute, din care n-a preluat decât rezonanțele exterioare, este evident că debutul poetului a fost pripit. Răsfoiești cartea în toate chipurile, reieși de mai multe ori aceleași piese în călătoria unor strofe care să poarte pecetea măcar a unei relative realizări. Poetul s-a lăsat îmbătat de freacății sonoră al ritmurilor, cultivând în aceeași desinvoltură atât limbajul coșbucian cit și pe cel esențial în special. De-abia spre sfârșitul cărții simți că tinărul poet a început să se caute, când unor versuri retorico-didactice ca acestea:

„Dar să vă feriți în oiață lăptura
lărgintă
De două boli: rugina — dușmanul
Inostru trist —
Și de nesupusa lană, ca poale cile-
lodată
O să vă iaș-n cale sub chip de
tractoist” etc.

(„Tractoare tes pe poartă” pag. 25)

vină să le opună proaspetele culori și sunete ale unor versuri mai bogate în conținut liric:

„...și fulgii vor cădea
și peste loată pusa va fi nea...
Și-ntr-o zi ne vom lua de mână
vom pleca, undeva, împreună
La sanle cai vom prinde, zăpezi o
să-nfrunt
callor clopotei le vom pune cu clin-
chet mărunț
Zările vor înghiți nesădute
casele — oi cu lână bogală —
prin care țorțeca vîntului taie
turbată
Turtile bisericilor vor rădăni în schimb
cu conturul lor clar
Peste zări de cleștar
Ascuțite de timp” etc.

(Vis, pag. 84)

Trăind peste această fugară reamintire, pe care am socotit-o necesară pentru fixarea începutului de drum al lui Rusalin Mureșan în literatură, și deschizând cartea cea de-a doua, cu binecuvîntata îndioare a cititorului de poezie, rămi plăcut impresionat de saltul făcut de tinărul poet în răsămplul de aproape doi ani, însă în același timp le asalează și o undă de amărăciune. De ce o fi atât de grăbit un al de talentat poet? Inventiv prin excelență, cultivând cu înfrigurare sensul figurativ și expresiei spre a-l remprosăta puterea emotivă, Rusalin Mureșan roșește să se elibereze într-o oarecare măsură de lesul verbalului grandilocvent care l-a dominat în prima culegere. Păcat că această scultură n-a fost mai pe îndelețe făcută, mai cu răbdare. Efortul spre concentrare se simte ori de câte ori poetul renunță la versul declamator cu conținut de proză ritmată, în dreptuldu-se spre notația de pastel, ușor interiorizată:

„Aripile cerului trac peste noi
În fîșirii neozdute și neazuite
Aripile cerului, albastru și moi
Se rezădm în zare ostentite.

Stau de vorbă cu grîul și-l spun că
în zori
Inalinea soarelui îl vor sdruta coa-
fale

Ciocirtille se bucură, doar de sus
Norii, melci uriași, își mută casele”
(Cîntec de seceriș, pag. 27)

sau aceeași imagine a cerului stră-
juind cîmpia cîntată de poet:

„Pe marea bollei berzete se scaldă
Și printr-arhipelaguri mari de nori
Vislește nava primăverii, caldă
Ce-și flutură spre noi ca o chemare
Albastru-i steag cu dropii și cocori
(Azi noapte, pag. 42)

Tabloul este proaspăt și plin de
rezonanță lirică. Se simte fiorul
noului, surpriza realizată prin pu-
terea de sugestie a metaforelor cu
loate că versurile n-au fost cizelate
atenți: dropiile nu călătorește la
înălțimi mari, sînt foarte rare și nu
migrează. Poetul nu folosește capa-
citatea-i creatoare de imagini alese
pentru a îmbrăca un conținut emo-
țional de înaltă tensiune, care să ră-
sunne profund în sufletul cititorului,
ci se mărginește la repetarea splen-
didelor jocuri de imagini, pe diferite
teme.

Poetul ne spune multe lucruri le-
gate de viața nouă a societății so-
cialiste pe care o construim, dar nu
reușește să se transpună în trăirea
lor propriu-zisă, să fremătăm odată

RUSALIN MUREȘAN

„La marginea cîmpiei”
(147 pag. ESPLA 1957)

cu el așa cum se întimplă în ver-
suri ca acestea:

Nu mă-ntreba cine-am fost,
N-am fost nimeni și nimic pe lume,
În viața cînd am urut un rost
A urut viața să mă zugrume...

(Un tovarăș bătrîn, pag. 69)

Datorită aceleiași îndepărtări de
trăirea din plin a faptului poetic în
sine, pe care să-l transmită cu mij-
loacele cele mai simple și mai potri-
vite în același timp, tinărul poet
tratează teme de mari amplitudini,
cum s-a întimplat cu poemul din pri-
ma culegere intitulat „Unui prieten
bolnav”, versuri în care zguduitoră
dramă a prietenului din copilă-
rie rămas bolnav de inimă în urma
unui bombardament al avioanelor
fasciste, este expedită cu o stranie
ușurință, punînd la îndoială auten-
ticitatea faptului de viață în sine.
Boala prietenului prelungește cu o
pacoste grozavă peste ani, trece a-
proape neauzită prin versurile poe-
tului care idilizează liniștit priete-
nia la modul abstract, nelîndu-i je-
nă să încheie chiar printr-un fel de
predică:

„Fie-ți dragi aceste păsări calmee...
Primăvara (și-o aduc ac.
Printru inimă cel mai bun balsam e
Dragostea, puterea de-a trăi.”

Alte comentarii le socotim de pri-
sos.

În general Rusalin Mureșan apare
ca un îndrăzneț în călătoria versu-
lui colorat și a expresiei înalte cu
orice preț, fapt îmbucurător și pro-
mițător de mari posibilități pentru
obținerea originalității în poezie.
Însă nu arareori această experiență
aduce în ea ceva strident. Se for-
țează expresia în mod mecanic, de
dragul unor efecte de rimă despre
care se știe că nu prea au valoare
se suprapun unele imagini în mod
gongoric alambicînd sensul și fă-
cînd imperceptibilă ideea urmărită,
ca de exemplu în strofa:

„Ploaia m-a urmărit toată săptămîna
Și n-a-nlors spre mine față și mina
Acum iat-o tristă un pic și mărunță
A plecat la țîrg să-și cumpere funtă”
(Ploaia, pag. 56)

din care nu poți sesiza în nici un
chip sensul ideii. Predicatul „m-a
urmărit” poate avea sensul că a
plouat, dar îl poate avea și pe cel
opus, că l-a urmărit doar pe poet
(și-a tot pregătit de ploaie fără ca,
aceasta să înceapă) deci că n-a
plouat, iar celelalte două versuri ale
strofei la fel, de neclare, îmbină ele-
mente pleonastice: „tristă un pic și
mărunță”, fiind știut că numai unei
ploi mărunțe (dese) i se poate acor-
da atributul tristeții. Dacă epitetul
„tristă” se referă la chipul de fe-
meie (în care probabil poetul per-
sonifică ploaia în primele două ver-
suri) atunci epitetul „mărunță” pa-
re neologic introdus, dînd loc unui
înțeles aberat, și anume că o femeie
care te urmărește, poate deveni mai
mică (mărunță). Poetul uită că tre-
buie să existe un paralelism perfect
de logică între poziția obiectelor sau
noțiunilor ce se compară. Imaginea
cu plecatul ploii la țîrg „să-și cumpe-
re funtă” (corespunde vizual găsit
de poet pentru circubeu) ni se pare
de-a dreptul ilogică și bizară.
Circubeu nu se aduce de la țîrg.
Cu același ușurință se produc vio-
lentele de limbă, deplasări anorma-
le ale accentelor cuvintelor în rit-
mica versului ca în strofa:

„Te-a uitat de mult stăpîniul
Și stăpîna, și feciorul
Și-a adus pe hîl bătrîniul

Combaina și tractorul”

(„Șopronul vechi” pag. 59)

În care pe lângă vădita rezonanță
(aproape imitată) a unor cunoscute
versuri de Octavian Goga, în ulti-
mul vers cititorul este obligat ori
să accentueze greșit cuvîntul „com-
baina” apăsînd neplăcut pe vocale,
ori să se polinească în ritmul
șchiopăt dacă pronunță corect cu-
vîntul. Această remarcă s-ar părea
fără importanță, însă fără exigența
impusă de armonia versului și de
respectarea regulilor de pronunțare
ale limbii (care nu poate fi scoasă
din făgașele ei firești după placul
oricui) nu poate fi vorba de mă-
iestrie artistică. Poetul folosește fără
jenă forma nemaiîntîlnită nici în
vorbirea orală: „cîmpii” în loc de
cîmpie, obligat de rima cerută de
„copii” („La o fabrică de mobile”,
pag. 100).

Alteori repetiția (care este una
din figurile de stil cu reale puțințe
cînd este judicios plasată) este folo-
sosită ca umplutură în anumite ver-
suri:

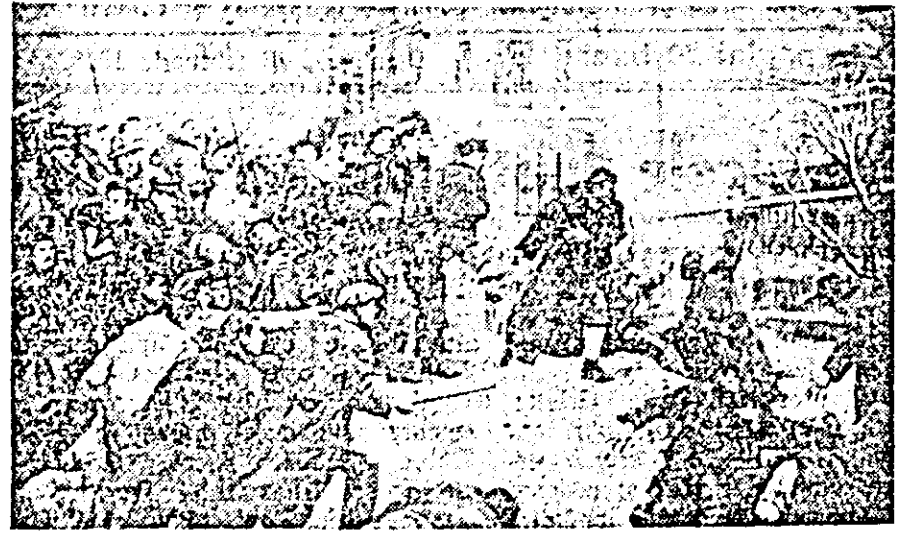
„Trecea un tanc cu țeava spre pă-
mînt
Printre ogoare verzi, printre ogoare”
(„Trecea un tanc” pag. 95)

în care hemistihul al doilea din ulti-
mul vers, este vădit superflu, și sca-
de electul notației.

După cum este greu să guști me-
tafora: „Ochii verzi spre tine se
abureă-ioderi”, „Este ora-n care
te-n-drăgeș cel micel („Invățătorul”,
pag. 120) unde autorul uită iarăși
că spre a realiza o imagine reușită,
noțiunile asociate trebuie să
aibă o anumită trăsătură comu-
nă. Iazul nu poate fi
comparat cu un plop și tot astfel o-
chii copililor nu se pot compara în
mod ferit cu lederele. Noțiunea „a
aburea” presupune a ridica ceva
greu în spate, sau la deal. Ochii re-
prezintă agerimi de raze și deci nu
„se aburea”. Și de ce toți ochii co-
pililor sînt verzi?... Poate mai degra-
bă blînzi, atribuit în adevăr general
și specific copiilor.

Acestea sînt doar cîteva exemple
din cele multe, care ilustrează faptul
că talentul poet s-a mulțumit cu
un travaliu redus, lăsînd ca multe
buriuiri să-l năpădească ogorul de
poezie. Ne doare graba aceasta a
autorului de a rupe fructe încă ne-
coapte, fiindcă Rusalin Mureșan
este plin de talent și de forță tine-
rească, și toți cei care ne-am pus
nădejdea în el, în numele poporului
care ni l-a dat, îl vrem tot mai im-
plinit cu fiecare treaptă pe care o
suie în arta sa.

HARALAMBIE ȚUGUI

Evenimentele din februarie au inspirat pe mulți artiști și scriitorii. Tabloul de față, operă a pictorului Gavril Miklosy, reprezintă un fragment din luptele celerștilor de la Grivița 1933. Pictura e intitulată „Grivița 1933”.

Cum am scris piesa „Zile de februarie”

Mărturisesc că uneori cînd stau și
reflectez la geneza propriilor mele lu-
crări, am ciudată impresie că nu eu
am scris-o, ci faptele de viață sînt
aceleași care au pus mina pe condei
și s-au așternut singure pe hîrtie.
Mie, autorul, n'erămîndu-mi decît
umla funcție de transcriitor, de copiat
al gândurilor și sentimentelor
personajelor.

Și deși scrisă într-un timp relativ
scurt, nu pot afirma că piesa nu era
scrisă mai demult în mine, dar nu
în forma actuală, nu cu vorbe bă-
tute la mașină, ci cu fapte reale, vii,
autentice, sub formă de întîmplări
culesse de-a dreptul din viață, cu oam-
neni de tot felul și buni, și răi, dar
adevărați, a căror comportare și ale
cărui chipuri dăinuiesc în amintirea
mea, cam de prin 1934, cînd la în-
demnul muncitorilor de la Atelierele
C.F.R. Turnu-Severin, scriam scurte
dialoguri satirice, monologuri, scene-
lete într-un act și chiar piese în
care jucau tot ei, muncitorii. De a-
tunci, cred, am început să se înfiripe
ca mai mare parte dintre eroii mei,
și piesa „Zile de februarie”. Că nu
am scris-o mai de mult, de vină este
poate grîba că n-am să pot cuprinde
prin pană mea, întreaga măreție a e-
venimentelor pe care aș fi încercat să
le evoc.

Un gînd care nu m-a părăsit nici
o clipă în tot timpul cit a durat pro-
cesul creației, a fost acela de a nu
face din eroii mei niște scheme care
să peroneze la modul grandilocvent
lozinci, mai mult sau mai puțin „li-
teraturizate” nici niște flori fără
miros, rupte din grădina „potri-
velilor” simpliste. Important și
greu pentru mine a fost, la început,
să găsesc tonul adecvat, tonul-cheie
pentru transformarea în imagini ar-
tistice a ideilor și bogățiile de fapte
care își cereau imperios dreptul la
viață — și concluzia la care am
ajuns a fost aceeași cu premiza de
la care am pornit: firescul vieții. O

După cum ne arată și titlul, pie-
sa „Nopți de februarie” este în-
chinată evenimentelor petrecute a-
cum 25 de ani la Grivița.

Autorul Liviu Bratoloveanu și-a
propus să evoc numai cîteva as-
pecte ale grevel din februarie 1933,
lăsînd spectatorul să întrezărească
erolsmul comunștilor și lupta
muncitorimii celerște împotriva
regimului polițienesc al burghezo-
moșterimii.

Oamenii muncii din Arad, pot
asculta, duminică, la orele 19,05
pe programul: scenariul radiofonic
„Zile de februarie” după piesa cu
aceiași nume de Liviu Bratoloveanu.

dată pornit pe acest drum, al fire-
cului, al adevărului vieții, am avut
de luptat cu nenumăratele curse pe
care scrisul „prețios”, „doctoral”, mi
le-a înlîns în dauna conținutului de
idel.

Eroii mei sînt luați din lumea
muncitorilor care au sîngerat pe ba-
ricadele Griviței și ca atare am știut
că ei să se comporte ca niște oam-
neni adevărați. Regizorul piesei Geo-
ge Dem. Loghin, care semnează
atît regia spectacolului cit și pe a-
ceea de la Radio, a îndrumat jocul
actorilor „spre simplitate și spre o
trăire intensă a personajelor inter-
pretate”. Nici nu se putea o mai
fericită punere în valoare a inten-
țiilor autorului.

Aș vrea să adaug, în încheiere, că
piesa „Zile de februarie” am scris-o
minat nu numai de gîndul de a adu-
ce un cit de modest omagiu aceluia
care cu un sfer de veac în urmă, au
luptat, sub conducerea Partidului Co-
munist Român, pentru o viață mai
bună și pentru dreptate socială —
dar și pentru a lăsa celor ce vor
veni după noi un document al aceor-
lor vremuri și evenimentele de neuitat.
LIVIU BRATOLOVEANU

Cîntece despre voi

Ciclu închinat muncitorilor
celerști în cinstea zilei de 16
Februarie.

INCEPUT

Dimineți învăluite-n ceață,
Reci primenitoare dimineți
Cum mă prindeți surîzînd în brață
Biciînd cu-a gerului săgeți.

Eu mă pierd pe strada în viltoare
Printre oameni trec grăbiți, tăcut.
Îi privesc; îl știu pe fiecare,
Fiecare-mi pare cunoscut.

Și deodată serpuind sub zare
Cîntecul sirenei izbucnit,
Ca o nouă tainică chemare
Cald, în unda ei m-a învăluit.

Cîntecul sirenei

Ce tineresc, ce mîndru ne mai
cheamă
Sirena către fabrici ca o mamă,
Ce liber se-arcuiește pe sub zare
Îmbietoare, noua ei chemare.
Ce hotărîtă a chemat odată
Sub înclăștarea trupului lui Roaită,
Cum a vuit sub catedrala bolții
Chemînd la luptă și plîngîndu-și
morții.

Dar azi, urcîndu-și cîntecul spre
soare
În dimineți senine, chemătoare
Sirena chiuînd voioș ne cheamă
Spre fabrici și uzine ca o mamă!

Priveliște de pe podul Grădiște

Ascult cum cîntă trenurile-n zare
Și cum se furlează pe sub pod,
Ascult mirat cum puțafe ușor
Și flutere-ascuțite cum slobod.

Mecanicul imi ride negricios.
Eu îl răspund făcîndu-i semn din
mină
Și îl petrec cu ochii-n zare
Nu mai zăresc nici fumul albicios...

Orașul doarme legănat în vis
Doar trenurile trec sub muchea
zării
Gonînd subit orizontul necurpins
Spre toate patru marginile țării!

In loc de sfîrșit

Fie ca niciodată sirenele în noapte
Să nu mai prevestească măceluri
și moarte.

Niciodată să nu mai plîngă sub
soare
Chemînd a spaimă; înfricoșătoare,
Ci numai flori să fie pe-nînsurile
lumii...

Și în pălirea calmă a nopților al-
băstre,
Fie ca toate sirenele lumii,
Să cînte cîntecul nou, al sirenelor
noastre!

MIRCEA MICHU

Expoziția retrospectivă Aurel Ciupe

Reprezentant de seamă al artel
ardelene contemporane, pictorul
Aurel Ciupe își înscrie numele în istoria
ei ca unul dintre elementele progre-
siste, care a desfășurat o activitate
rodnică atît pe tărîmul creației cit
și pe cel al învățămîntului artistic.
Născut în 1900 la Lugoj, viitorul
pictor manifestă un interes precoce
pentru artă și, încă adolescent, intră în
legătură cu școala de pictură de la
Bala Mare. Studiile propriu zise și
le începe însă la Academia de Arte
Frumoase din București, le continuă
la Iași, apoi în strălănită la Roma
și Paris. Revenit în țară își inaugu-
rează în 1924 prima expoziție perso-
nală la Lugoj, impunîndu-se prin
evidența talentului său în atenția pu-
blicului contemporan.

Carierea de profesor și-o începe la
Școala de Arte Frumoase din Cluj,

întemeiată în 1926, instituție cu ca-
racter de avangardă, care a reunit
deopotrivă în sinul ei toate naționa-
litățile conlocuitoare ale Transilva-
niei, grupînd alături de artiștii ro-
mini și artiștii maghiari și sași. Sub
conducerea pictorului Aurel Pop, di-
rectorul școlii, artistul, împreună cu
Atanasie Demian, Cătu Bogdan și
sculptorul Romul Ladea, colegii săi
de catedră, a dus o luptă consecventă
în spiritul democrației, împotriva
du-se oficialității înguste, care în
1933 desființează școala. În ciuda a-
cestui fapt, Aurel Ciupe și ceilalți
profesori continuă să funcționeze
fără salariu, dînd studenților posibili-
tatea să-și încheie anul de studii. Mi-
slunea de profesor și-o continuă la o
școală particulară din Tîrgul Mureș,
unde i se conferă și funcțiunea de
custode al pinacolecii de la Palatul
cultural. Neobosit, artistul luptă cu
indiferența autorităților pentru achizi-
ționarea de opere clasice românești
și izbutește să puie bazele unei secții
de artă națională. În lipsa de fon-
duri, el recurge adesea la bunăvoința
și generozitatea artiștilor bucureșteni,
obținînd donațiuni din partea sculpto-
rilor Ion Jalea și Corneliu Medrea.
Odată cu instaurarea regimului de
democrat popular, artistul revine la
Cluj, pentru a-și duce mai departe
activitatea didactică la Institutul de
Artă „Ion Andreescu”, al cărui rector
a fost pînă în 1955. Solicitat însă de
preocupările artistice, Aurel Ciupe
renunță la această demnitate și pă-
strează doar funcțiunea de profesor
și ca carieră didactică, maestrul a
contribuit la formarea a nenumărate
generații de artiști și mulți dintre

membri actuali ai Cenaclului Unu-
nii Artiștilor Plastici din Arad au
fost elevii săi.

Ca un semn al prețurii meritelor,
pe care Aurel Ciupe le-a dobîndit
printr-o activitate îndelungată și
străduitoare, în 1957 i s-a decernat
titlul de maestru emerit al artei din
Republica Populară Romînă. Decre-
tul i-a fost înmînat cu prilejul ina-
ugurării expoziției retrospective la
Muzeul de Artă din Cluj.

Realizată într-o mare măsură în
intervalul dintre cele două războaie
mondiale, cînd moda formalismului
bîntuia conștient nenumărate ta-
lente, opera lui Aurel Ciupe a rămas
liberă de orice deviații și a urmat
fără ezitări calea salutară a realis-
mului. Fiecare creație a sa e un e-
xemplu de interpretare realistă în
sensul major al cuvîntului. Căci ar-
tistul a știut să evite deopotrivă ex-
primările arbitrare ale subiectivis-
mului artistic, dar și imaginile ser-
vile ale naturalismului. Meditativ și
ponderat, el a căutat să se adînc-
cească în conțelmoiața realității,
să-l surprindă sensurile adînci și să
le traducă prin culoare dînd o semnifi-
cație proprie artei sale, în care con-
ținutul și forma își răspund creînd o
armonioasă unitate. Vizualitatea sa
artistică e originală și nu este tri-
butară nici unui curent și nici unui
maestru străin. Ea este prin exce-
lență expresia spiritualității ardelenă,
caracterizată printr-o profundă dra-
goste de natură și oameni. Peisajele
sale reflectă majestatea tăcută a na-
turii, grupînd elementele ei într-o
năltă bine încheată de forme și cul-
ori, prin care respiră seva cu aro-
me tari a priveliștilor ardelenă. A.

Aspect de la expoziția Aurel Ciupe, artist emerit al R.P.R., deschisă
la Galeria de artă a Muzeului regional din Arad.

ceeași semnătate și forță calmă se
desprinde și din portretele sale, în
care caută să deslușească și să adînc-
cească viața lăuntrică a modelului.
Nu întîmplător arta lui Aurel Ciupe
a fost asemănată cu aceea a unui
Slavici și a unui Rebreanu, scriitorii
atîi de tipici pentru Transilvania. A-
ceiași limbaj veridic și încercat de
sensurile realității îl definește pictura
artistului, care se exprimă prin cu-
loare, acolo unde alții recurg la forța
verbului.

Aurel Ciupe izează de culoare ca
de elementul principal al instrumen-
tației artistice, înfățișîndu-ne o pa-
letă mereu nouă în acorduri și nu-
anțe. În genere sobru și cumpanîi
în combinația cromatică, urmărd
alchimizările fine ale tonurilor fil-
trate, el izbucnește uneori cu violen-
tea primăvărată a tonurilor vi-
brante. Niciodată însă nu devine stri-
dent, niciodată nu este căutat și arti-
ficios. Artistul se exprimă consec-
vent cu aceeași sinceritate spontană,
nedeghizată, dînd glas liber optimis-
mului său. Pilonul de susținere al
operei sale este tocmai această bu-
curie de viață, întoldeaua prezentă
în creațiile sale. Ea se exteriorizează
cu discreția firească a simțirii pro-
funde, autentice, evitînd etalările sub-
liniate ale eului artistic. Artă lui Au-
rel Ciupe nu vrea să cucerească prin
sonoritatea grandilocventă a limbă-
jului plastic, ci caută să ne transmită
rezonanțele sale intime și egale, fă-
cîndu-ne să trăim nemijlocit armo-
nia naturii.

Peisaje, portrete, naturi moarte ori
compoziții de interior exprimă în a-
ceeași măsură mesajul unui talent
distins, animat de credința persis-
tentă și depînă în forța tonică a
realității.

V. MARICA

In mijlocul pionierilor

Adunarea se anunță deosebit de interesantă. Cuprinși de emoție, cei optzeci de pionieri și școlari adunați joi după-amiază în sala Palatului pionierilor așteptau cu nerăbdare clipa în care aveau să se întâlnească cu vechii muncitori care aveau să le vorbească despre mișcările muncitorești din februarie 1933. Interesul cu care pionierii așteptau acest eveniment era întregit de ultimele lecturi făcute împreună cu instructorii, care au avut ca obiect figuri de luptători comunisti care și-au dat viața pentru cauza clasei muncitoare. De aceea în clipa apariției celor doi tovarăși, în sală se făcu o liniște desăvârșită. Primul care a luat cuvântul a fost tov. Iosif Șiclovan. El a vorbit copiilor despre sprijinul dat de uteciștii la organizarea grevelor prin diluarea manifestelor, participarea la intrările muncitorilor etc. De asemenea, s-a vorbit copiilor despre organizarea și desfășurarea grevelor de la I.T.A. și „Astra” unde muncitorii îndurau o mizerie cumplită, lucrind doar patru zile din săptămână, iar restul zilelor șomau. Tovarășul Alexandru Bertok a relevat activitatea depusă în acest timp de Bernath Andrei, luptător comunist, fruntaș al mișcării muncitorești.

Numeroși pionieri au pus apoi diferite întrebări în legătură cu contribuția muncitorilor din Arad la evenimentele din 1933. Răspunsurile au fost date de tov. I. Șiclovan și Alexandru Bertok.

Jerfa eroilor celerșiți n-a fost zadarnică

(Urmare din pag. 1-4)

cialismului, întâmpinăm încă desigur și multe greutăți. Dar oamenii muncii vor și să biruieze și aceste greutăți: eroismul manifestat în fața balonetelor și gloanțelor jandarmilor în timpul luptelor din trecut, s-a transformat azi într-un eroism pe frontul muncii pașnice, într-o muncă plină de abnegație pentru lichidarea rămineriilor în urmă a economiei, pentru dezvoltarea construcției socialiste și înflorirea patriei.

Acum, la aniversarea glorioșelor lupte revoluționare din 1933, cinstim cu recunoștință memoria eroilor ce s-au jertit pentru pline, libertate și pace. Având pilda lor luminoasă poporul nostru este hotărât să pornească neabătut pe calea ce și-a ales-o, calea construirii socialismului, a fâșierii unei vieți îmbelșugate pentru toți cei ce muncesc.

Momente de neuitat în viața școlii noastre

A douăzeci și cincea aniversare a luptelor petrolistilor și celerștilor de la Grivița pentru pline, libertate și pace a constituit în școală la noi un prilej deosebit de manifestare a dragostei față de partid, guvern și poporul muncitor. În ziua de 14 februarie, au sosit în mijlocul elevilor din clasele I-VII, doi dintre comuniștii ilegaliști, tovarășul Gheorghe Faur și Ludovic Biriș. În cuvinte calde, de parcă ar fi zugrăvit scenele de atunci, tovarășul Faur a evocat momente grele de hărțuiri cu jandarmii și siguranța burghezo-moșierească, în anul când criza economică a capitalismului mondial a cuprins cu ghilarele și țara noastră, iar guvernul de atunci căuta ieșirea din criză pe spina ărașilor muncii.

Ca unul care a participat la aceste lupte, tovarășul Faur a vorbit elevilor despre țărta și dirzenia cu care comuniștii romini, maghiari și de alte naționalități au suportat bătaii și foamete, le-a arătat cum au știut să abată atenția copoilor jandarmierii, atunci când erau urmăriți, și cu cât curaj au răspuns în fața celor ce căutau să-l silească a-și divulga secretele și tovarășii de luptă. Le-a vorbit și despre hotărârea cu care au protestat comuniștii împotriva tratamentului sălbatic din închisori; au aflat copiii și despre felul cum comuniștii au știut să dea riposta cuvenită uneltor exploataților, atunci când aceștia încercau să ponească realitatea din Uniunea Sovietică.

Depărtnd firul amintirilor din lupte...

la grea, luminată de speranța unei vieți mai bune pentru cei ce muncesc, vorbitorul n-a făcut să înțelegem că aceeași viteză, devotament și spirit de sacrificiu au însoțit și lupta comuniștilor din alte țări.

Oricine ar fi intrat în sala festivă a școlii în timp ce tovarășul Faur povestea elevilor ar fi rămas adinc impresionat de privirile pline de respect și admirație în care-l înfășura mulțimea de copii.

În numele elevilor școlii, Elvira Slev din clasa a VII-a a mulțumit tovarășilor Faur și Biriș pentru că au venit în mijlocul lor și le-au creat asemenea clipe rare în viață. Apoi în numele elevilor școlii a răsănit simplu și serios promisiunea lor că vor face eforturi mari la învățatură ca să merite sacrificiile celor care au luptat pentru ca toți copiii oamenilor muncii să aibă dreptul la învățatură și o viață mai frumoasă. În momentul când pionerul a oferit tovarășilor flori roșii, simbol al dragostei și al respectului pentru jertfa luptătorilor comuniști, sala a fost zguduită de aplauze, iar lacrima furișată sub genele bătrînului luptător a trădat bucuria pe care fiecare o simte atunci când e convins că lupta n-a fost zadarnică. Cu elevii claselor VIII-X s-au întâlnit tovarășii Gheorghe Lup și Tibertu Kolozsvari, care au vorbit copiilor despre aceeași luptă pentru o viață mai bună.

ANGELA BEI, directoara Școlii medii nr. 2

Conștiinți de sarcinile noastre

(Urmare din pagina 1-a)

riști poartă cu mândrie titlul de fruntași în producție, dintre care mulți sint inovatori, decorați cu diferite ordine și medalii. Așa sint: lăcătușul de revizie Traian Codran, turnătorul Augustin Luncan de la Atelierele C.T. Arad, mecanicul Ștefan Segfű de la Depoul Arad, picherul Gheorghe Bocci de la ICCF și alții.

Insuleștii de succesele obținute, lucrătorii din cadrul Complexului CFR Arad își lau angajamentul de a munci și pe mai departe cu aceeași dragoste pentru realizarea sarcinilor de plan.

SPECTACOLE

TEATRUL DE STAT: Astăzi, 16 februarie, orele 16: Maska lui Neptun și seara la orele 19,30: Topaze.

CINEMATOGRAFE

„GH. DOJA”: Eruptia. Repr.: 3, 5, 7 și 9.
 „N. BALCESCU”: Poveste despre prima iubire. Repr.: 3, 5, 7 și 9.
 „I. HERBAC”: Un picher în munți. Repr.: 3, 5, 7 și 9.
 „I. L. CARAGIALE”: Căile dragostei. Repr.: 3, 5, 7 și 9.
 „TINERETULUI”: Azi, „Mazura dragostei” la orele 3, 5, 7 și 9, marținea la orele 11.
 „MAXIM GORKI”: Ei au fost primii. Repr.: 3, 5, 7 și 9.
 „PROGRESUL”: Asasinatul din strada Danie.

ÎNTR-UN ATELIER

Înainte de a intra la secția a IV-a — privirile îi cad pe o formă prinșă pe ușa de vizavi. Se vede că de colo că-i nouă. Vopseaua e nealinsă de palina vremii.

— E noul nostru atelier de sigilii.
 — Sigilii?
 — Da, în Ianuarie a luat ființă. De fapt nu-l vorba despre sigiliile de plumb, obișnuite. Sint noile sigilii-lăcăți.

Informația destul de lapidară, furnizată de călăuză, ne-a arătat curiozitatea și de aceea am pornit să vizităm noul atelier.

Cuvintul de nou e cel mai potrivit. În cazul de față. Șeful atelierului, binevoitor, ne-a tămurit pe îndelețe, cu toate că alle lucrări sollicitau prezența sa la locul de producție.

Am luat-o de la început. Sau mai bine zis de la „a”. Ministerul nu ne-a dat decât desenul noul sigilii. Restul, ce vedeți, aici, am făcut pe parcurs.

Restul. Cuvint searbăd, semnificativ doar pentru taxatozii de la tramvay. Iată însă că aici are o altă semnificație. O semnificație bogată.

Nu mai eșd vezi cele câteva prese pentru care s-au făcut matrite speciale, nenumăratele dispozitive pentru măsuratul, tăiatul și răsucitul

ștrnel, introducerea săgeții în sigiliul-lăcăți sau pentru aplicarea capului preciezi la adevăratul lui înțeles acest cuvint. Pentru că de fapt, „restul” include în el toată puterea inovatoare a unui grup de matritieri, lăcătuși și maștrii, printre care ținem să notăm numele tovarășilor Ioan Duma, Petru Borota, Ion Murșan și alții care au confecționat noile utilaje.

Inițial, ni se părea că pentru sigiliul-lăcăți sau pentru prelenșos termenul de nou produs. Dar n-a fost așa. Sigilul de care e vorba, conceput de un colectiv din Departamentul CFR, cu toate că aproape în întregime e confecționat din tablă și sîrmă obișnuite, are o valoare mult mai mare. Avind la bază tipul de incuioare verticală, prezintă o garanție de 100 la sută la transportul pe CFR. Posibilitățile de deschidere sint excluse, doar dacă este violat, ceea ce se observă pe dată. De înlocuit nici vorba. Fiecare sigilii poartă o serie care nu se repetă. Dar avantajele sint mai multe. Se întocbește definitiv plumbul, cel însărcinat cu piombarea vopșelor nu mai sint nevoiți să poarte zilnic după ei cleștele-presă pentru închiderea sigiliului etc.

O privire aruncată în micul atelier

e deajuns să-ți dai seama de preocuparea atentă față de lucru.

Majoritatea muncitorilor sint noi, Maria Mihuța a fost gospodină până a venit aici. Acum matritează carcăsele de sigilii, iar rezultatele sint foarte bune. De fapt toți din atelier fie că e vorba de Iosif Carău sau de Emilia Suci ori de alții, muncesc cu dragoste și-și însușesc noua meserie.

— La început nu reușeam să facem mai mult de 2.600 bucăți sigile într-o zi. Azi numărul lor a sporit la circa 10.000. Angajamentul nostru este însă să ajungem la o producție zilnică de 40.000 bucăți. Rezultatele obținute în întrecerea pornită pentru cîștigarea zilei de 16 februarie — încheie șeful secției, arată că sint posibilități pentru a ne ține cuvintul dat.

Un nou atelier. Un nou produs. În curind toate vagoanele care circula pe calea ferată vor purta un nou sigiliu, rod al eforturilor muncitorilor de la Atelierele CFR Arad.

Vasile Roaită erou al clasei muncitoare

S-a născut în 1914 în București, din familia unui muncitor celerist. Era încă în școala primară, în anul 1924, cînd familia sa a primit o lovitură grea. Tatăl său a fost pus pe drumuri, fără de lucru.

Acele timpuri erau vitrege pentru clasa muncitoare. Creșeau prețurile alimentelor, impozitele, șomajul, scădeau salariile. Stăpînitorii de atunci, ceea ce era la cîrma fărăi căutau să-și întărească pozițiile prin intensificarea exploatarii, prin reprimarea cruntă a luptelor maselor muncitoare. Tot în acel an fusese aruncat în ilegalitate Partidul Comunist Român, conducătorul credincios al luptei poporului nostru.

În acea perioadă, Vasile Roaită era elev. La vîrsta de numai 10 ani rămăsesse unul din sprijinitorii familiei. După orele de școală se grăbea să cîștige un ban: tăia lemne prin vecini, sau lucra ca hamal în gară. Tatăl lui căuta zadarnic de lucru și devenea tot mai nepuțincoș. După citeva luni, din cauza sărăciei, tatăl lui Roaită s-a prăpădit. Biata lui mamă trebuia să ducă tot greul, pînă cînd s-a îmbolnăvit și ea.

În asemenea condiții insuportabile, în mîntea lui Roaită se forma tot mai limpede conștiința vieții de chin și aspirire la care erau condamnați cei de o seamă cu el. Avea și Vasile un vis: să învețe carte, multă carte. Visul însă i se spulberă repede, cînd a ajuns bursier la liceul „Sf. Sava”, unde nu mai erau copii de celerști, sărăci, ci feciori de bani gata, ai exploataților. Chiar în acel an Vasile Roaită a rămas și fără mamă și n-a mai putut să-și realizeze visul, să învețe.

Intrînd ca ucenic la Atelierele CFR Gara de Nord, Vasile Roaită, cu noaște viața oropsită a ucenicului, cu un salariu de mizerie. Tot aici însă el a cunoscut pentru prima oară lupta clasei muncitoare.

Odată cu anul 1929 a început criza economică de amploare nemălinținită care a zguduit temelile societății capitaliste. Toată povara crizei, burgeoisia a încercat s-a arunce asupra muncitorimii. În 1931 guvernul aplica prima curbă de sacrificiu prin care salariul celerștilor era simțitor scăzut. Mizeria muncitorilor creștea necontenit. Vasile Roaită trăiește din plin frămîntările muncitorimii celeriste. Muncitorii mai în vîrstă, comuniști și simpatizanți al partidului, l-au vorbit de Partidul Comunist din România, de țelul lui înalt, de băttăliile sale neînfricate duse împotriva regimului burghiez în condițiile negre ale ilegalității. El a priceput că lupta nu poate fi dusă de unul singur, că el este unul din mîile de tineri care formează nădejdea partidului de mîine, inclînîndu-și toate forțele unui țel înalt: să devină demn de a

intra în rîndurile organizației revoluționare a tineretului, în rîndurile Uniunii Tineretului Comunist. Încrederea ce i s-a acordat prin primirea sa în U. T. C. n-a desmîștit-o niciodată. El a participat cu entuziasm la toate acțiunile organizate de partid și UTC înfăcărînd și mobilizînd tineretul la lupta curajoasă. În anul 1931 și 1932, Vasile Roaită a stat în primele rînduri ale clasei muncitoare.

Între 29 Ianuarie și 2 februarie 1933 au loc mari greve și demonstrații la Atelierele Grivița. După două săptămîni ele ating apogeul. Încep eroicele lupte din 15—16 februarie care au înscris pagini de glorie nepieritoare în istoria mișcării muncitorești din țara noastră. În timpul uriașei greve sirena de la Grivița a chemat la luptă nu numai pe celerști ci și pe muncitorii din celelalte întreprinderi ale Bucureștilor. Picherul de sirenă era alcătuit din ucenici, în frunte cu Vasile Roaită. Prin acțiunea de solidarizare a muncitorilor, greva de la Grivița s-a transformat într-o puternică mișcare politică de masă, îndreptată împotriva regimului burghezo-moșiereces.

Înspre seara zilei de 15 februarie reacțiunea înspăimîntată a trimis la Grivița armata, iar a doua zi în zorii-lău dat ordin să atace. Mitrălierele puse în linie de bătaie au deschis focul din două părți asupra ateliereilor. În acest timp sirena trasă de Vasile Roaită continua să sune. Sint multe strigăte în ateliere, strigăte de luptă, strigăte de durere și în cor cu ele cheamă la luptă glasul partidului, prin sunetul sirenei trasă de Roaită. El știe aceasta, o știe și jandarmii și de aceea gloanțele lor se îndreaptă spre Roaită, înția vie în zarea ce se luminează.

Dintr-o dată simte ceva cald, arzător, cum îi pătrunde în stomac. Picioarele i se string. Corpul i se încoacește, în ochi îl împung scîntel. Viața i se perindă prin mîntea... o zărește pe mama lui, își amintește de prețeni, de tovarăși, de UTC, de partid... Nu, visul nu și-l vede împlinit. Virful de baionetă îl străpunge. Nici o mișcare nu mai e a lui, și totul se zvîrcolește. Dar mai găsește puteri. Strigătul de luptă al muncitorilor nu trebuie să plară. Cu mina înțeleștă, trage lanțul sirenei. Își face cu prețul vieții sale datale de utecișt.

De atunci au trecut 25 de ani. Numele eroului utecișt Vasile Roaită a rămas încrustat adinc în inima poporului nostru. Numele lui Roaită a rămas înscris în cartea de aur a celor ce și-au jertit viața pentru cauza scumpă a partidului. Cîstidui-memoria, oamenii muncii din țara noastră vor păstra veșnic în inima lor ligura luminoasă a neînfricatului erou, luptînd cu hotărîre pentru înfăptuirea idealurilor pentru care Vasile Roaită și-a jertit viața.

La cursul agrozootehnic din G. A. C. Aradul nou

Un diafilm și cîteva discuții

Întîlnirea a fost fixată pentru ora cînd se aprind luminile. Oamenii, colecțiștii din Aradul Nou, au început să se adune la sediul gospodăriei. Mai liniiri, mai virșnici au venit la curs direct de la locurile lor de muncă. Brigadierii, șefii de echipă, fruntași ai colectivelor. Au aranjat două bănci de-a latul biroului, au scos un aparat de proiecție dintr-un dulap și apoi, ca niște adevărați școlari au început să aștepte explicațiile conducătorului cursului, inginerul Gheorghe Brinda.

— Mai întii să vedem cine lipsește?

— Fridrich Frantz, candidat în alegeri și Cornel Vasi din comisia electorală sint plecați la șfat. Au fost chemați — a dat explicații unul dintre cursanți.

— Bine, atunci putem începe. Mai întii să vedem ce am învățat despre cultura cartofului, ultima lecție predată.

De pe bancă se scoală un om între două vîrste Mihai Bic începe să vorbească puțin despre importanța cartofului, cantitatea ce se dă la ha și cit se poate obține. Invitat să vorbească cursantul Negriță, începe să-și etaleze cunoștințele despre necesitatea și țelul cum se face iarovizarea cartofului, după care un alt „fleo”, Popescu, vorbește despre importanța plantărilor de vară la cartofi. Explicațiile date de cursanți, precizările făcute, exemplele luate din practica gospodăriei au scos în evidență că aceștia stăpîneau proble-

mele de bază ale culturii cartofului.

În birou lumina s-a stîns și a început proiecția unui diafilm. Fără a se grăbi, inginerul Brinda însoțite fiecare sevență de explicații suplimentare, imbinînd teoria cu practica. Deși de scurt metraj, diafilmul a reprezentat mult, mai mult decît o conferință sterilă, anostă care încarcă memoria cu o sumă întreașă de cifre și date fără a avea pînțina de a convinge. Diafilmul însă a captivat atenția cursanților, le-a adunat și îndreptat gîndurile pe lăgașul înțelegerii secvențelor și deci a tehnicii cultivării sfecelei de zahăr. De aceea, fînem să apreciem meritul inginerului Brinda care s-a gîndit, și bine a făcut, să înlocuiască citirea unor materiale prin prezentarea de proiecții. E mai practic și mai eficece.

Proiecția s-a terminat. În birou e din nou lumină și au loc dezbateri pe marginea temei prezentate.

— Eu așa ceva de spus — intră în vorbă Iosif Iuhasz senior. Gospodăria noastră n-a recoltat din Hada mai mult de 80—90 de mîji de sfeclă. Puțin. Mi se pare că noi n-am făcut tot ce putem face.

Dintr-un alt capăt al băncii, Francisc Delean intră și el în discuție.

— Cred și eu că stăm prost. Am fost astă-vară la Sîntana, la Olari. Să vezi acolo sfeclă! Ei au avut cultură curată, fără pic de goz. Noi am întîrziat și uite că am pierdut. Eu am spus și o spun că putem scoate

sfeclă nu giușă. Să punem cu toții umărul, să ne întrecem și atunci să ne adunăm iar și să discutăm.

— Hada noastră-i bună. Dar să facem așa cum am văzut în film. Să arăm din toamnă, să dăm îngrășă-minte chimice, să prășim mai bine — completează brigadierul Iosif Bic.

— Și să mai facem și încoțirea semințelor înainte de a o pune în pămînt. Iarovizarea nu-i rea. Să punem sămînța în reვენală, pămîntul să-i lucrăm mai bine — inter-venți în discuții și Mihai Bic.

A fost o lecție instructivă și în același timp însușită de cei prezenți. Ea a ilustrat în imagini cum se pot dobîndi recolte mari dacă se aplică regulile agrozootehnice. Ea a mai însemnat și un indemn adresat colecțiștilor de a munci mai bine pentru a realiza mai mult în propriul lor interes.

Asemenea lecții s-au mai predat și se vor mai preda la cursul agrozootehnic care funcționează în gospodăria colectivă din Aradul Nou. Împreună cu discuțiile purtate pe marginea lor, diafilmele și explicațiile suplimentare ajută mult pe colecțiștii în însușirea materialului predat.

V. GHIDARCEA

Angajăm timpieri de mobilă lustruită și șlefuitoari la mașină pentru mobilă fină

Coop. 1 Mai Arad — Pasteur 15

INFORMAȚII

STAȚIUNEA BALNEO-CLIMATICĂ „VICTORIA”

(fost Băile Felix — Oradea) este deschisă în tot cursul anului

În sezonul 1 februarie—1 Iunie se primesc bolnavi internați PE CONT PROPRIU CU TARIFE REDUSE, asigurîndu-se cazarea, masa și tratamentele necesare în condițiuni optime.

În Stațiunea Victoria se tratează cu rezultate foarte bune toate formele de reumatism.

Se încheie contracte de internări cu întreprinderi și instituții cu plată prin virament.

Pentru informațiuni suplimentare și rețineri de locuri adresați-vă Direcției Stațiunii Balneare Victoria (Raionul și Regiunea Oradea)

Cooperativa de producție „DECORATIVA”

aduce la cunoștința publicului că efectuează CU PLATA IN RATE pentru ANGAJAȚI următoarele prestații: VOPSIT ȘI ZUGRĂVIT

Informații se primesc la Biroul Central al cooperativei, B-dul Lenin nr. 25 (telefon 10-65)

MUZEUL REGIONAL

anunță că secția de Istorie veche, secția Revoluției de la 1848/49 și Galeria de artă, cu secția de artă românească și secția de artă maghiară, recent reorganizată, pot fi vizitate: marți, vineri și duminică între orele 10—13 și 17—20.

Lotul Central

Rezultatul tragerii din 14 februarie 1953.

Au fost extrase din urnă următoarele numere:

24 84 64 78 45 53 74 26 82

Premiul general pe țară: Lei 2.333.682.

Avantaje acordate cultivatorilor de sfeclă de zahăr

IN BANI:

300 lei pentru fiecare tonă de sfeclă de zahăr predată;
 50 lei în plus pentru fiecare tonă de sfeclă, producătorilor care încheie contracte pe mai multă ani;

50 lei în plus pentru fiecare tonă de sfeclă predată de gospodăriile agricole colective și de cooperativele a rîcoale de producție, care încheie contracte și predă statură de producție de peste 351 tona.

Plata transportului pentru distanțele ce depășesc 5 km. de la comuna sau satul unde s-a cultivat sfecla și pînă la băncile de recepție unde se predă.

IN NATURĂ:

Zahăr gratuit:

10 kg. pentru fiecare tonă de sfeclă predată de gospodăriile agricole colective și de cooperativele agricole de producție.

8 kg. pentru fiecare tonă de sfeclă predată de întovărășirile agricole.

7 kg. pentru fiecare tonă de sfeclă predată de asociațiile de producători.

Borhot ou preț mult redus (10 lei tona).

350 kg. borhot umed cu 7 la sută substanță uscată pentru fiecare tonă de sfeclă predată de producători sau borhot presat în echivalență.

Sămînță în mod gratuit.

Ingrășăminte cu preț de stat redus.

Mașini pentru semnatul sfeclei se pun la dispoziția producătorilor gratuit.

CULTIVATORII Contractați și cultivați cit mai multă sfeclă de zahăr care vă răsplătește din plin efortul și grija voastră pt. această cultură.

Vizita în R. P. Română a unei delegații guvernamentale și de partid a R. P. Ungare

Răspunzând invitației guvernului Republicii Populare Române și a Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Român...

LA 18 FEBRUARIE CONSILIUL DE SECURITATE VA DISCUTA PLINGEREA TUNISIEI

NEW YORK 15 (Agerpres). Secretariatul Organizației Națiunilor Unite a anunțat oficial că...

Crearea Asociației de prietenie sovieto-ungară

MOSCOVA, 15 (Agerpres). TASS anunță: În seara zilei de 14 februarie a avut loc la Moscova o adunare convocată de grupul de inițiativă...

Ajutorul U.R.S.S. va permite Egiptului realizarea unor mari proiecte industriale

CAIRO 15 (Agerpres). Ziarul „As Saab” anunță că Aziz Sidki, ministrul Industriei al Egiptului...

Un prețios dar al Crucii Roșii și Semilunii Roșii din U.R.S.S. acordat poporului thailandez

BANKOK, 15. (Agerpres). TASS anunță: Recent Societatea de Cruce Roșie și Semiluna Roșie a Uniunii Sovietice...

dar al Crucii Roșii Sovietice, care constituie o manifestare a bunăvoinței pline de umanitate...

Încheierea conferinței de lucru a oamenilor de știință de la Dubna

MOSCOVA 15 (Agerpres). — TASS anunță: După cum s-a mai anunțat, la 13 februarie s-a încheiat lucrările în orașul Dubna...

fragmentelor de mare energie în cursul dezintegrării nucleare. Date interesante despre rezultatele cercetărilor...

În Antarctica centrală ia ființă cea de-a șasea stațiune științifică sovietică, „SOVETSKAIA”

MOSCOVA 15 (Agerpres). — TASS anunță: Convoitul de sămii remorcate de autotractoare...

Mișcarea grevistă din Germania occidentală

BONN 15 (Agerpres). — A.D.N. anunță: În legătură cu creșterea prețurilor și scumpirea vieții în R. F. Germană...

tria textilă a Westfaliei, 35.000 de țesători din Badenul de sud și 276.000 de muncitori din industria de confecții...

Manevre imperialiste

În ultima vreme, situația din Indonezia continuă să se agraveze tot mai mult. Cauzele acestor stări de lucruri se datoresc manevrelor cercurilor imperialiste...

teritoriu al său. În acest scop, recent, a fost creat Frontul național pentru eliberarea Irianului de vest...

COMENTARIUL

istoria țării. Astfel ziarul „Harian Rakjat” subliniază că înființarea Frontului național prezintă o mare importanță...

dență. Guvernul indonezian consideră că actuala orientare a politicii sale urmărește realizarea idealurilor naționale...

opinia publică indoneziană. Referindu-se la excluderea din armată a celor patru lideri separatiști...

a sa el s-a pronunțat pentru crearea în Indonezia a unui așa numit „guvern constituțional”...

vest pe care îl folosește ca pe o spadă îndreptată spre inima Indoneziei. Imperialiștii vor să dezmembreze Indonezia și să pună din nou pe grumazul poporului indonezian jugul colonialist...